

Nämnden för projektgodkännanden 19.10.2023

ANVISNING: Allmän poängtabell för välbefinnande hos små gnagare (mus, råtta)

Det är inte obligatoriskt att ta i bruk tabellen som bilaga till tillståndet. För olägenheter av lindrig allvarlighet är det till exempel ofta tillräckligt med ett tillvägagångssätt som definieras i ansökan och som kan preciseras med frågor som ska beaktas separat för varje försök. Det rekommenderas att man använder tabellen ifall försöken är förknippade med symtom på en allvarligare nivå, vars utveckling ofta måste följas upp under en längre tid.

Om du tar i bruk tabellen ska du fundera på vilka uppföljningsobjekt du behöver i din egen undersökning och ändra tabellen enligt dem. Du kan också använda andra tabeller.

Tabellen är avsedd att hjälpa till med objektiv bedömning, uppföljning och åtgärdsbeslut av djurens välbefinnande samt med att exakt definiera avlivningskriterierna.

I tabellen finns en poängmodell **för allmänna indikatorer för välbefinnande som är lätta att observera**: ställning, rörlighet och aktivitet, reaktion på hantering, pälsens skick och hur öppna ögonen är (min vid smärta)

Tabellen har också poängmodeller **för förändringar i andningen och avföringen**. Dessa kan utelämnas om åtgärderna inte förväntas medföra olägenheter för dessa. Förändringar i andningen kan t.ex. ingå i försök som kan orsaka luftvägsinfektion, lungtumörer, pulmonära förträngningar eller hjärtsvikt. Förändringar i avföringen kan inkluderas t.ex. i tarminflammationsmodeller som kan orsaka diarré.

Utöver eller i stället för färdiga poängsättningar ska man **i tabellen vid behov föra in andra kategorier**, ifall försöksmodellen är förknippad med särskilda symtom. Vid ledinflammationsförsök kan man till exempel poängsätta haltande eller externa ledförändringar, vid test av hudsjukdomar hudförändringar osv.

Det lönar sig att hålla poängtabellen så enkel som möjligt: endast sådana symtom poängsätts som kan förväntas uppkomma i försöket.

Avlivningsgränserna fastställs separat för **viktminskning** och **konditionsklass**.

Jämförelsevikten beror på försöket; i allmänhet utgörs den av vikten i början av försöket, men den kan också vara t.ex. en minskning av den högsta vikt som konstaterats under försöket. **Avlivningsgränsen för små gnagare är vanligtvis en viktminskning på 15 eller 20 %**, men gränsen kan också vara någon annan om försöksmodellen förutsätter det.

Poängen för konditionsklassen räknas inte med i den övriga poängsättningen. **I allmänhet är konditionsklass 2 avlivningsgräns vid viktminskning**, om inte försöksmodellen förutsätter att man låter djuret bli ännu smalare (t.ex. en cancerundersökning där konstaterandet av läkemedelsresponserna förutsätter uppföljning fram till förtviningsskedet).

Om man inte har tidigare erfarenhet av att använda poängtabellen tillsammans med försöksmodellen rekommenderas det att man planerar de punkter och poänggränser som ska poängsättas tillsammans med veterinären och djurskötarna.

Poänggränser som ska fastställas (separat för enskilda kategorier och totalpoäng)

För noggrannare uppföljning:

Vid lindriga förändringar, om det finns en eller flera ettor. Djuret tas för noggrannare uppföljning och behovet av stödbehandling övervägs.

För intensiv uppföljning och stödbehandling:

Om det finns en enda tvåa eller om något totalpoängantal överskrids. **Stödbehandling ska fastställas.** Vanliga stödbehandlingar för små gnagare är t.ex. tilläggsvärme, vätsketillförsel, smärtmedicinering och lokal behandling av hudskador. Beroende på försöksmodellen kan även andra stödbehandlingar komma i fråga. För uppföljningen ska en **bakre gräns fastställas, varefter djuret ska avlivas** om situationen inte förbättras.

För avlivning:

Avlivningsgränserna fastställs separat för varje försök enligt hur stor olägenhet som ska tillåtas för att försökets mål ska uppnås. Poänggränserna för omedelbar avlivning fastställs för både **enskilda punkter** och **totalpoäng**. I allmänhet är tre poäng för vilken enskild punkt som helst grund för avlivning, om det inte finns någon särskild forskningsmässig orsak att tillåta kraftig olägenhet. Totalpoänggränserna beror förutom på nivån på den tillåtna olägenheten även på antalet kategorier. När man fastställer totalpoänggränserna ska man fundera på hurdana symptomkombinationer de fastställda gränserna tillåter.

Till exempel:

Poänggränser
Noggrannare uppföljning och övervägande av stödbehandling:
<ul style="list-style-type: none">- 1 poäng för högst tre punkter
Inledande av stödbehandling och intensiv uppföljning (beskriv också uppföljningsfrekvensen, hur stödbehandlingen genomförs och den maximala tiden för behandling innan avlivning om situationen inte förbättras):
<ul style="list-style-type: none">- 2 poäng för en eller flera punkter- Totalpoäng 4–6- Stödbehandling: Vätsketillförsel (0,5 ml NaCL SC två gånger per dag), mat som mjukats upp med vatten på botten av buren, tilläggsvarme, smärtmedicinering om smärtsymtom förekommer- Uppföljningsfrekvens minst tre gånger per dag
Avlivningskriterier (poänggränser för omedelbar avlivning vid enskilda punkter och totala poäng):
<ul style="list-style-type: none">- 2 poäng för andningen- 3 poäng för vilken annan punkt som helst- Totalpoäng ≥ 7- En eller flera tvåor eller totalt 4–6 poäng och symtom som inte lindras senast inom 2 dygn- Konditionsklass ≥ 2